

DIGITA

13.5.2013

Liikenne- ja viestintäministeriö
kirjaamo@lvm.fi

Diaarinumero: LVM/1353/03/2011

HALLITUKSEN ESITYS –LUONNOS TIETOYHTEISKUNTAKAAREKSI

Liikenne- ja viestintäministeriö on valmistellut luonnoksen tietoyhteiskuntakaareiksi ja tarjonnut alan toimijoille mahdollisuuden kommentoida hallituksen esitys – luonnosta 13.5.2013 mennessä. Digita Oy (Digita) kiittää ministeriötä kommentointimahdollisuudesta. Luonnoksen laajuuden ja lyhyen lausuntoajan vuoksi kommentoimme tässä luonnosta vain siltä osin kuin se koskee verkko- ja ohjelmistotoimilupia. Digita varaa mahdollisuuden kommentoida muita luonnoksen kohtia myöhemmin.

3 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET

3.1.1 Toimilupajärjestelmä

Kappaleen viidennessä momentissa mainitaan virheellisesti eräänä ohjelmistoluvan keventämisen perusteena televisiotoiminnan käyttöön varattujen taajuuksien lisääntyminen. Vaikka pitkällä aikavälillä tämä lieneekin totta, keskeisempi syy lienee kuitenkin digitaaliseen toimintaan siirtyminen vuonna 2007, minkä ansiosta taajuuksien käyttö televisiojaketelussa on tehostunut ainakin nelinkertaiseksi analogiseen toimintaan verrattuna.

Muuten tämä lienee yhdentekevää, mutta ehkä mielikuvaa, jossa TV-toiminnan käytössä olevat taajuudet olisivat **lisääntyneet**, olisi hyvä välttää kaikissa muodoissaan nykytilassa, jossa 700 MHz:n jälkeen puhutaan jo 500-600 MHz:n alueesta seuraavana keskusteluaiheena.

Kappaleen 12:ssa momentissa kuvataan tavoite taajuusmaksujen markkinaehtoistamisesta. Tavoitteet jättävät kuitenkin huolestuttavan avoimeksi taajuusmaksujen määräytymisperusteet. Kuten Viestintäpoliittisessa ohjelmassa on linjattu, nämä korotetut taajuusmaksut kohdistuisivat maanpäällisen television kanavanippuihin, joissa välitetään muita kuin yleisen edun ohjelmistoja. Kuten hyvin tiedetään, näistä ohjelmistoista on ja tulee hyvin suurella todennäköisyydellä jatkossakin olemaan suurin osa maksu-tv-ohjelmistoja. Mikäli tätä liiketoimintamallia, jonka kannattavaksi saaminen on nykytilanteessakin ollut todistetusti hyvin haastavaa, rasitetaan vielä lisääntyvällä kustannuskuormalla, on uhkana maksu-tv-toiminnan typistyminen antenniverkossa kokonaan. Luonnollisesti sama koskee myös pieniä vapaastivastaanotettavia kanavia.

Tätä kautta taajuusmaksujen nostaminen vaarantaa antenniTV-talouksissa asuvien suomalaisten televisiotarjonnan, josta mainittakoon esimerkiksi nykyisiin esitysoikeuksiin peilaten vaikkapa jääkiekon SM-liigan suorat lähetykset, jalkapallon Veikkausliigan tai suorat Forumla 1 –osakilpailut. Kaikki em. oikeudet ovat tällä hetkellä samaan aikaisesti maksu-tv-kanavien ohjelmistoissa sekä niin suosittuja, että niiden välittäminen ei ole realistista muissa kuin broadcasting-jakeluun tarkoitetuissa verkoissa.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1.2 II OSA Ilmoituksenvarainen toiminta

2 luku, Verkkotoimilupa

Pykälässä 8 ehdotetaan säädettäväksi Viestintäviraston myöntämän lyhytaikaisen verkkotoimiluvan maksimikestoksi yksi kuukausi. Koska tyypillisesti maanpäällisessä digitaalisessa joukkoviestintäverkossa tällaista toimilupaa käytetään televisio-ohjelmistojen lyhytaikaiseen välittämiseen, Digita ehdottaa, että verkkotoimiluvan ja lyhytaikaisen ohjelmistoluvan voimassaolot harmonisoitaisiin ja siten lyhytaikainen verkkotoimilupa olisi niin ikään maksimissaan 3 kuukauden mittainen. Tämä loisi yhtenäiset lainasäädännölliset puitteet lyhytaikaiselle, esimerkiksi erilaisten tapahtumien yhteydessä tarjottaville televisiopalveluille. Erilaiset toimilupien voimassaoloajat ovat omiaan lisäämään sekaannuksia ja hallinnollista työtä lyhytaikaisiin toimilupiin liittyen.

16 § Verkkotoimiluvan muuttaminen

Pykälän perusteluissa kuvataan olosuhteet, joissa verkkotoimiluvan muuttaminen on mahdollista. Näistä ensimmäisessä tapauksessa, jossa muutos tehdään toimiluvan haltijan hakemuksesta mainitaan muuttamisen olevan mahdollista, mikäli se on tietyistä syistä "välttämätöntä". Välttämättömyys on kuitenkin aina suhteellista, mikä jättääkin tämän pykälän edelleen hyvin tulkinnanvaraiseksi. Etenkin, kun samaan aikaan suunnitellaan suurelle osalle verkkotoimiluvan kohteena olevia digitaalisten maanpäällisten joukkoviestintäverkkojen taajuuksista korotettuja taajuusmaksuja, tulisi tämä kohta määritellä markkinalähtöisesti peilaten toimiluvan myöntämishetkellä vallinneisiin oletuksiin liiketoiminnan koosta ja kehitymisestä. Harkinta tulisi perustua oleellisilta osin vallitsevassa tilanteessa hakemuksen liitteenä esitettyihin laskelmiin markkinan kehityksestä, ja mikäli jokin verkkotoimiluvan ehdoista (jakelustandardi, koodausstandardi, verkon peittoaluevaatimus, jne.) on suoraan liityksissä markkinan kehittymiseen, tulisi toimilupaviranomaisella olla mahdollisuus muuttaa toimilupaa näiltä osin. Taajuuksien käyttö joustavasti ja markkinaehtoisesti – kunkin verkkopalvelun tavoite huomioiden – lienee viestintäpoliittisen ohjelman tavoitteiden mukaista.

22 § Ohjelmistotoimiluvan hakumenettely

Digita näkee hyvänä, että menettelyä kevennetään nykyisestä, mikä on omiaan tehostamaan taajuuden käyttöä. Laki jättää kuitenkin joitain asioita vielä epäselväksi:

- Onko ohjelmistoluvasta kiinnostuneiden toimitettava Viestintävirastoon toimilupahakemus (vai pelkkä ilmoitus) kuukauden kuulutusjakson aikana?
- Ilmoitusten ja toimilupahakemusten "järeyttä" eri tilanteissa voisi vielä harkita vaikkapa siten, että vasta Valtioneuvoston päätettäväksi menevät hakemukset olisivat laajuudeltaan samaa luokkaa kuin Yleisen edun kanavien osalta.
- Onko malli varmasti toimiva myös jatkuvana prosessina? Onko mahdollista syntyä päällekkäisiä hakuprosesseja? Miten kapasiteetin niukkuus tulkitaan käytännössä (jos vaikkapa hakijat ovat kiinnostuneita keskenään eri lähetysohjelma-alueista)? Mahdollisimman yksiselitteinen käytäntö olisi varmasti kaikkien etu.
- Missä tilanteessa yleisen edun kanavien hakukierros käynnistetään? Tapahtuuko tämä kapasiteettiperusteisesti tietyissä kanavanpuiissa (tällöin olisi rakennettu sisään oletus tiettyjen kanavanippujen käyttämisestä VAIN yleisen edun ohjelmistoihin – näinhän ei esimerkiksi tällä hetkellä ole)? Vai kenties poliittisin perustein? Verkkotoimiluvan haltijan ehdotuksesta?

DIGITA OY

Jaakko Harjo
Johtaja, Broadcasting